

Stiftelsen Novalis

Org.nr. 815600-8172

Beslut för gymnasiesärskola efter tillsyn i Novalisgymnasiet i Södertälje kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Novalis att senast den **14 september 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Novalis inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen ska

- se till att de åtgärder som beslutas för att motverka kränkande behandling grundar sig i konstaterade behov för verksamheten och elevgruppen, samt
- se till att efterföljande års plan mot kränkande behandling innehåller en redogörelse för hur de planerade åtgärderna för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever har genomförts.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Novalis inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Huvudmannen ska

- se till att rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero på skolan i relation till de nationella målen,
- se till att uppföljningen dokumenteras, samt
- se till att rektorn beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen, och dokumenterar dessa åtgärder.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Novalis inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på skolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasiesärskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att det på skolan finns tillgång till elevhälsa för eleverna som även omfattar psykologiska insatser. Tillgången till elevhälsa ska vara sådan att det går att använda elevhälsan främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. Det framkommer i utredningen att det bedrivs ett arbete för att motverka kränkande behandling, men att det arbetet saknar systematik samt att de förebyggande åtgärder som genomförs varken bygger på en kartläggning av tryggheten på enheten eller på de olika elevgruppernas behov. Dessutom saknas i skolans plan mot kränkande behandling en redogörelse av hur planerade åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling genomförts under föregående läsår.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på skolan. Tillsynen visar att elevernas kunskapsresultat inte följs upp och dokumenteras på skolenhetsnivå, samt att dokumenterade beslut om utvecklingsåtgärder inte är kopplade till en analys av uppföljningens resultat.

Dessutom bedömer Skolinspektionen att det finns brister i tillgången till elevhälsa. Tillsynen visar att elevhälsan inte är organiserad så att samtliga kompetenser inom elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsoarbetet förutsätter en samverkan mellan elevhälsans olika kompetenser, vilket inte sker på skolan eftersom det inte finns tillgång till psykolog i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. Det framkommer i utredningen att det på skolan bedrivs ett arbete för att motverka kränkande behandling, men att det arbetet saknar systematik samt att de förebyggande åtgärder som genomförs varken bygger på en kartläggning av tryggheten på enheten eller på de olika elevgruppernas behov. Att åtgärderna inte bygger på identifierade riskfaktorer kan leda till att de inte får önskad effekt. Dessutom saknas i skolans plan mot kränkande behandling en redogörelse av hur planerade åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling genomförts under föregående läsår. Ett målinriktat arbete mot kränkande behandling innefattar att man utifrån konstaterade behov i verksamheten vidtar konkreta åtgärder för att motverka kränkande behandling av elever. För att detta arbete ska vara systematiskt och målinriktat behöver arbetet även dokumenteras och följas upp. Dokumentationen ska kunna användas för att följa hur tidigare insatta åtgärder fallit ut och vara ett underlag för att bedöma om åtgärderna räckt till eller behöver intensifieras för att nå förväntat resultat.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I intervjuer med rektorn och lärare på skolan framkommer att planen mot kränkande behandling är gemensam för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan och att det inte gjorts någon kartläggning av gymnasiesärskolans elevers behov när planen utformats. Vidare framkommer att det inte sker någon sammanställning av insamlade uppgifter gällande trygghet på skolan och att skolan i sitt trygghetsarbete utgår från ett individbaserat perspektiv. Lärarna uppger att tryggheten följs upp i utvecklingssamtal med eleverna och diskuteras vid lärarnas olika möten, men att det inte sker någon sammanställning eller dokumentation av det som framkommer vid dessa tillfällen. Lärarna uppger även att skolan för några år sedan har följt upp elevernas trygghet genom enkäter, men att det inte skett de senaste åren. Lärarna ger exempel på hur de arbetar förebyggande genom att fånga upp eleverna i samtal i vardagen i samband med pedagogiska luncher och gemensamma fikastunder. Även elevhälsans representanter ger i intervju med Skolinspektionen exempel på förebyggande arbete som de genomfört under läsåret, som arbete mot nätkränkningar.

I intervjuerna med rektorn och lärare på skolan framkommer dock att de åtgärder skolan har genomfört och som delvis finns dokumenterade i planen mot kränkande behandling, inte bygger på någon systematisk kartläggning av elevernas behov, utan

på sådant som framkommit i olika samtal och möten i vardagen. Lärarna uppger i intervju att skolan inte utvärderat några åtgärder från föregående års plan mot kränkande behandling, något som bekräftas av rektorn. Rektorn uppger att det är en brist att de inte utvärderat föregående års åtgärder och att det finns anledning att förbättra det målinriktade arbetet mot kränkande behandling.

I skolans plan mot kränkande behandling saknas en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Detta är anmärkningsvärt då samma brist förelades i Skolinspektionens beslut den 22 december 2010 (dnr 44-2010:1509) och att det vid uppföljningsbeslutet den 15 juni 2012 konstaterades att skolans dåvarande plan mot kränkande behandling bland annat saknade redogörelse för hur planerade åtgärder genomförts. I beslutet framgick att Skolinspektionen förutsatte att denna brist skulle åtgärdas vid nästa revidering av planen. Dessutom påpekades samma brist i samband med ett beslut den 13 oktober 2014 efter en uppföljning av ett anmälningssärende (dnr 421-2014:5586).

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Novalisgymnasiets gymnasiesärskola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Stiftelsen Novalis att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Novalisgymnasiets gymnasiesärskola. Tillsynen visar att elevernas kunskapsresultat samt trygghet och studiero inte följs upp och dokumenteras på skolenhetsnivå, samt att dokumenterade beslut om utvecklingsåtgärder inte är kopplade till en analys av uppföljningens resultat. Även om rektorn följer upp elevernas resultat på individnivå och viss sammanställning av betyg sker, behöver uppföljningen utvecklas så att den kan utgöra ett relevant underlag för att kunna analysera resultaten. Analysens mål är att på ett trovärdigt sätt bedöma kvaliteten i förhållande till de nationella målen, men också att identifiera faktorer som har påverkat måluppfyllelsen och som kan vara utgångspunkt för utvecklingsarbetet. I Novalisgymnasiets dokumenterade systematiska kvalitetsarbete framgår inte vilka utvecklingsåtgärder som är beslutade utifrån de behov som eleverna i gymnasiesärskolan har. När detta inte framgår finns en risk för att de åtgärder som beslutas inte motsvarar de behov som elevgruppen har och därmed inte heller ger en önskad effekt för utveckling av verksamheten.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva

och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten. Av de allmänna råden framgår att dokumentationen bör innehålla en redogörelse för resultaten och hur de följts upp, en analys av orsakerna till eventuella brister i måluppfyllelse samt vilka åtgärder som ska genomföras på kort och lång sikt för att de nationella målen ska uppfyllas.

Skolinspektionens utredning visar att det sker ett visst arbete i Novalisgymnasiets gymnasiesärskola som omfattar uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat och trygghet och studiero, men att detta arbete i huvudsak utgår från elevernas individuella resultat och att det inte dokumenteras. (Se avsnittet Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling för Skolinspektionens bedömning av brister i denna del av kvalitetsarbetet.) Den dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet som Skolinspektionen tagit del av visar att skolan dokumenterat utvecklingsåtgärder för innevarande läsår. Ingen dokumentation visar dock vilken uppföljning av skolenhetens resultat som legat till grund för beslut om dessa utvecklingsåtgärder. Skolinspektionen har tagit del av en sammanställning av betyg för elever i gymnasiesärskolan för läsåret 2016/17, men det framgår inte hur många elever denna sammanställning avser. Det finns heller inga utvecklingsåtgärder kopplade till sammanställningen och inte heller finns sammanställningen nämnd i Novalisgymnasiets och gymnasiesärskolans övriga dokumenterade kvalitetsarbete.

Novalisgymnasiets och gymnasiesärskolans gemensamma dokumenterade kvalitetsarbete består av en kvalitetsredovisning samt en lokal arbetsplan. Kvalitetsredovisningen innehåller i huvudsak enskilda lärares pedagogiska utvärderingar, men även beskrivningar av studiedagar, elevhälsan, studie- och yrkesvägledningen och skolaktiviteter. Den lokala arbetsplanen innehåller dels en beskrivning av skolans verksamhet när det gäller t.ex. arbetet med värdegrundsfrågor, arbetsplatsförlagt lärande, dels planerade utvecklingsåtgärder för läsåret 2017/18. Ingenstans i dokumentationen framgår varför dessa utvecklingsåtgärder har beslutats för verksamheten och varför de har identifierats som utvecklingsområden.

Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen att de inte har diskuterat elevernas resultat på en övergripande nivå i lärargruppen. Lärarna säger att de lämnar en individuell pedagogisk utvärdering till rektorn efter varje läsår, och att den ser olika ut för alla lärare. En lärare uppger att det sker en ständig uppföljning och analys, men att den huvudsakligen sker muntligt och inte dokumenteras.

Elevhälsans representanter uppger i intervju med Skolinspektionen att skolan till viss del följer upp elevernas resultat. Uppföljningen är dock på individnivå och den finns inte dokumenterad så att den kan ligga till grund för en analys på enhetsnivå. Elevhälsans representanter säger även att det finns en muntlig kultur på skolan och att de på skolan skulle behöva dokumentera mer av det som diskuteras i olika sammanhang.

Rektorn uppger i intervju att han följer upp elevernas resultat på individnivå och att denna uppföljning dokumenteras i respektive elevs åtgärdsprogram eller studieplan.

Rektorn bekräftar dock att uppföljning av studieresultat på enhetsnivå är ett utvecklingsområde.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Novalisgymnasiets gymnasiesärskola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Stiftelsen Novalis att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i tillgången till elevhälsa vid Novalisgymnasiets gymnasiesärskola. Tillsynen visar att elevhälsan inte är organiserad så att samtliga kompetenser inom elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsoarbetet förutsätter en samverkan mellan elevhälsans olika kompetenser, vilket inte sker eftersom det inte finns tillgång till psykolog i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasiesärskolan finnas elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Av förarbeten till skollagen betonas att det ska finnas en samlad elevhälsa och det framgår att elevhälsoarbetet förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal, samt med övriga personalgrupper på skolan (prop. 2009/10:165 s. 276).

I Skolinspektionens intervjuer med både lärare på skolan och representanter för elevhälsan framkommer att elevhälsan träffas regelbundet och att elevhälsan arbetar med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Av intervjuerna framkommer även att det finns en extern psykolog som skolan kan anlita för individuella insatser som utredningar eller stödsamtal, men att denne inte deltar i det förebyggande eller hälsofrämjande arbetet. Rektorn samt representanter för huvudmannen bekräftar att det saknas tillgång till psykologisk kompetens i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete och säger i intervju med Skolinspektionen att det finns ett behov av att förstärka elevhälsan med psykologisk kompetens.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Novalisgymnasiets gymnasiesärskola inte uppfyller författningarnas krav föreläggs Stiftelsen Novalis att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Novalis uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Novalis uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Arbetsplatsförlagt lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Novalis uppfyller författningarnas krav inom arbetsplatsförlagt lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Novalis uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Novalis uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för lärande och trygghet.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Novalis uppfyller författningarnas krav inom utveckling av utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Ana-Maria Koci Spång
Beslutsfattare

Marlene Giertz
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Novalisgymnasiet

Fakta om Novalisgymnasiet

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stiftelsen Novalis under höstterminen 2017. Novalisgymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 17 oktober 2017 och den 18 oktober 2017.

Novalisgymnasiets gymnasiesärskola är en fristående gymnasiesärskola belägen i Södertälje kommun och som drivs av Stiftelsen Novalis (org. nr. 815600-8172). Novalisgymnasiets gymnasiesärskola delar lokaler med Novalisgymnasiet och leds av samma rektor. Stiftelsen Novalis ansvarar för att alla stiftelsens skolverksamheter genomförs i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna och vid Skolinspektionens tillsyn har därför Stiftelsens Novalis ansvarstagande för bägge ovan nämnda skolformer granskats. Detta beslut rör gymnasiesärskoleverksamheten. Beslut för huvudmannens ansvarstagande för gymnasieskoleverksamheten har diarienummer 44-2016:10326.

Novalisgymnasiets gymnasiesärskola erbjuder de nationella programmen estetiska verksamheter, hantverk och produktion, hotell, restaurang och bageri samt individuellt program. Skolan har en waldorf- och specialpedagogisk inriktning. Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn är åtta elever inskrivna i huvudmannens gymnasiesärskola, varav fyra elever är inskrivna på det individuella programmet och fyra elever är inskrivna på nationella program.

Måluppfyllelse

Det finns ingen nationell statistik över grundsärskolans kunskapsresultat i Skolverkets databas (SIRIS).